

✓ पाठ 7 - पतित पावनी गंगा

3 संस्कृत में अनुवाद कीजिए -

(क) गंगा हिमालयात् प्रभवति ।

(ख) अस्याः तैः प्रसिद्धानि नगराणि सन्ति ।

(ग) तस्याम् वाराणसी नगरं प्रधानं अस्ति ।

(घ) गंगायाः जलं स्वास्थ्यवर्धकं अस्ति ।

(ङ) गंगायाः अनेके नामाः सन्ति ।

4 संस्कृत में उत्तर दीजिए -

(क) गंगा भारतवासिनां पवित्रतमा नदी अस्ति ।

(ख) अस्याः तैः हरिद्वारम्, प्रयागः, वाराणसी च नगराणि सन्ति ।

(ग) धार्मिकाणां मान्यता अस्ति यत् गंगायां स्नानेन पापकर्माणि नश्यन्ति ।

(घ) गंगायाः जलं क्षेत्रेषु सिञ्चनाय उपयुज्यते ।

(ङ) भगीरथनृपः पूर्वजानाम् उद्धाराय गंगा स्वर्गात् पृथिव्याम् आनयत् अतएव गंगा 'भगीरथी' कथ्यते ।

Note - पेज न० 23 से 'गंगा' शब्द के रूप कापी में लिखें । [Book में से]

पाठ 8 - ऋतवः

3

संस्कृत में उत्तर दीजिए -

(क) शक्रिभन् वर्षे द्वादशः मासाः भवन्ति ।

(ख) शक्रिभन् ऋतौ द्वयोः मासयोः भवन्ति ।

(ग) वसन्तानन्तरम् ग्रीष्मः ऋतुः समागच्छति ।

(घ) हेमन्ते रात्रयः दीर्घदीर्घाः भवन्ति ।

(ङ.) वसन्तः ऋतुराजः कथ्यते ।

4 संस्कृत में अनुवाद कीजिए -

(क) धरा सूर्यस्य सवेत्र भ्रमति । (ख) धरा सूर्यस्य परितः परिभ्रमति ।

(ख) वसन्तः ऋतुः कौटुशा रमणीया आस्ति ।

(ग) वसन्तपंचम्यै सरस्वत्याः पूजा भवति ।

(घ) वर्षा ऋते मेधाः गर्जन्ति ।

(ङ.) हेमन्ते हस्तीस्य सैन्यं कुर्वन्ति ।

5 सन्धि - विच्छेद कीजिए -

फाल्गुनश्च + इति / फाल्गुनः + च + इति

भ्रमणेन + एव

वसन्त + अनन्तरम्

ग्रीष्म + ऋतौ

स्तत + अनन्तरम्

शरद् + ऋतौ

नोट - 30, 3, 45 के प्रश्न किताब में से लिखने हैं।